

Głos

GMINY RYPIN

egzemplarz bezpłatny • październik / listopad / grudzień 2017 • 3/2017(3) • ISSN 2543-9197

Podstawówka zamiast gimnazjum

Od nowego roku szkolnego weszły w życie zmiany w systemie edukacji. W wyniku reformy gminne gimnazjum w Kowalkach zastąpiła szkoła podstawowa.

Gwarno i wesoło podczas zajęć w oddziale przedszkolnym Szkoły Podstawowej w Kowalkach

Dotychczasowy system, który składał się z 6-letniej szkoły podstawowej, 3-letniego gimnazjum, 3-letniego liceum ogólnokształcącego, 4-letniego technikum, 3-letniej szkoły zawodowej i szkół policealnych, będzie stopniowo przekształcany. Docelowo nowy system będzie obejmować 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum, 5-letnie technikum, 3-letnią szkołę branżową I stopnia, 2-letnią szkołę branżową II stopnia, 3-letnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy oraz szkołę policealną.

Reforma wdrożona

– W przypadku Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kowalkach gmina Rypin wybrała jedną z możliwości przewidzianych w przepisach wprowadzających reformę ustroju szkolnego, polegającą na przekształceniu gimnazjum w szkołę podstawową, w której dodatkowo utworzyła oddział przedszkolny – mówi wójt Janusz Tyburski. – Pomimo krótkiego czasu udało się przygotować budynek dotychczasowego gimnazjum na przyjęcie dzieci młodszych. Od 1 września 2019 roku w naszych szkołach będzie

uczyło się osiem roczników, co pod względem finansowym będzie skutkowało mniejszą subwencją oświatową otrzymywaną przez gminę. Dodatkowym czynnikiem negatywnym, niezależnym od reformy, jest postępujący niż demograficzny. Od kilku lat obserwujemy spadek liczby urodzeń, co również przełoży się na liczbę uczniów w szkole. Gmina podjęła działania w celu stworzenia dobrej oferty dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym. Wydłużono m.in. czas pracy oddziałów przedszkolnych pod kątem pracujących rodziców, którzy do tej pory nie korzystali z naszej oferty wychowania przedszkolnego z uwagi na brak zabezpieczenia opieki nad dziećmi w godzinach popołudniowych. Ponadto nabór uczniów do klasy I, IV i VII oraz oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Kowalkach spełnił oczekiwania rodziców zamieszkających w rejonie tej szkoły oraz pozwolił w bieżącym roku szkolnym uniknąć zwolnień nauczycieli.

Szkoły w liczbach

W roku szkolnym 2017/2018 do szkół gminy Rypin uczęszcza łącznie 676 uczniów (klasy I-VII i klasy gimnazjalne) oraz 185 dzieci do

oddziałów przedszkolnych. W Szkole Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie uczy się 171 uczniów i 67 przedszkolaków, w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach uczy się 207 uczniów i 24 przedszkolaków, w Szkole Podstawowej w Sadłowie uczy się 93 uczniów i 31 przedszkolaków, w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Starorypinie Rządowym uczy się 112 uczniów i 27 przedszkolaków, w Szkole Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Stępowie uczy się 47 uczniów i 16 przedszkolaków oraz w Szkole Podstawowej w Zakroczu uczy się 46 uczniów i 20 przedszkolaków.

Bezpieczny dowóz zapewniony

Dowóz do szkół jest zorganizowany sześcioma autobusami, z czego dwa są własnością gminy, a cztery należą do przewoźników wyłonionych w drodze przetargu. W rozkładzie jazdy autobusów szkolnych nastąpiły niewielkie zmiany z uwagi na to, że w dalszym ciągu gimnazjaliści z terenu całej gminy muszą być dowożeni do Szkoły Podstawowej w Kowalkach, do czasu ukończenia nauki na etapie gimnazjalnym. W niewielkim stopniu zwiększył się dowóz do Szkoły Podstawowej w Borzyminie. W sumie do wszystkich szkół dowożonych jest około 480 uczniów.

Za plony i trud

Sierpień to miesiąc pachnący zniwami. Rolnicy po zebraniu plonów chcą podziękować za urodzaj i biorą udział w dożynkach. W dawnej Polsce zwano je również Wieńcowem (od najważniejszego ich symbolu – wieńca ze zbóż i kwiatów) lub Okrężnem (od starodawnego obyczaju jesiennego obchodzenia lub objeżdżania, czyli okrążania pól po uprzątnięciu zboża). Dożynki obchodzono w Polsce prawdopodobnie już w XVI,

kiedy na naszych ziemiach rozwinęła się gospodarka folwarczno-dworska. Urządzali je dla zniwiarzy (służby folwarcznej i pracowników najemnych) właściciele majątków ziemskich. Była to zabawa, poczęstunek i tańce – w nagrodę za dobrze wykonaną pracę przy zniwach i zebrane plony. W okresie międzywojennym zaczęto organizować dożynki gminne, powiatowe i parafialne. Dożynki tamtych czasów były manifestacją odrębności chłopskiej i dumy. Obecnie ceremoniom dożynkowym przewodniczą Starosta i Starościna dożynekowi.

Pełna relacja z tegorocznych dożynek gminno-parafialnych w Sadłowie na s. 2.

Aby nam chleba nigdy nie zabrakło, czyli dożynki w gminie Rypin

W sobotę 26 sierpnia we wsi Sadłowo rolnicy dziękowali za zbiory. Tradycyjnie było składanie chleba, święcenie wieńca i wspólne biesiadowanie.

Uczestnicy tegorocznego Święta Plonów zabrali się przy figurce w sadłowskim parku. Barwny korowód dożynkowy – wraz z przepięknymi wieńcami dożynkowymi – przemaszerował do kościoła parafialnego. Dziękczynną Mszę Świętą odprawił ks. Krzysztof Jończyk, proboszcz parafii św. Jana Chrzciciela. Po uroczystościach kościelnych gospodarze dożynek oraz zaproszeni goście przemaszerowali do parku w centrum wsi, gdzie odbyła się część obrzędowa i artystyczna. Honory starostów dożynek pełnili: Beata Makowska z Linnego i Sławomir Kulwicki z Nowego Sadłowa. Konferansjerami dożynek byli: Barbara Błażejewska i Wiesław Tysza – nauczyciele w miejscowej szkole podstawowej. Tradycyjnie starostowie dożynek przekazali na ręce

gospodarza gminy Rypin specjalnie wypieczony na tę okazję chleb z tegorocznych zbiorów. Następnie bochenek podzielono między licznie zebranymi uczestnikami spotkania. Kolejnym punktem programu był koncert Miejskiej Orkiestry Dętej z Rypina. Słowa uznania za ciężką pracę rolników wyraził wójt Janusz Tyburski.

– *Dożynki to radosne święto zakończenia prac żniwnych w podziękowaniu rolnikom za całoroczną pracę* – mówił Janusz Tyburski. – *Podczas dzisiejszego świętowania musimy również pamiętać o osobach dotkniętych skutkami klęski żywiołowej. Dziękuję rolnikom za pracowitość, gospodarność, życzliwość, mądrość oraz za pielęgnowanie tradycji i poszanowanie ojczyzny.*

Ważnym punktem sobotnich

dożynek było uhonorowanie najlepszych rolników gminy. Za działalność na rzecz rozwoju rolnictwa w gminie wyróżnieni zostali przez wójta Janusza Tyburskiego następujący rolnicy: Hanna i Mariusz Grochowieccy z Sadłowa, Marzena i Mirosław Kowalscy z Sadłowa Rumunek, Maria i Andrzej Szymańscy z Godziszew. Dożynki były również okazją do wręczenia nagród finansowych wójta gminy Rypin dla laureatów konkursu na najpiękniejszy ogród. Zwycięzcami tego konkursu zostali Elżbieta i Stanisław Mezer z Borzymina. Po części oficjalnej na parkowej scenie zagrościły dzieci ze szkoły podstawowej w Sadłowie. Sporo radości i uśmiechu wywołała inscenizacja wiersza Juliana Tuwima „Rzepka” w wykonaniu rodziców uczniów. Niespodziankę

stanowił pokaz akrobacji rowerowej Jonasza Pakulskiego z Jarocina, który ma za sobą liczne występy w kraju i za granicą. Nie zabrakło również stoisk, gdzie swoje smakowite wyroby serwowały lokalne koła gospodyń wiejskich. Można było skosztować m.in. swojskiego chleba ze smalcem i ogórkiem oraz domowych ciast. Były stragany ze słodczymi i zabawkami, wata cukrowa, nieodpłatne: zjeżdżalnia dla dzieci oraz zamek dmuchany, gokarty, batut. Dla wszystkich uczestników serwowano grochówkę ugotowaną przez panie ze stołówek przy gimnazjum w Kowalkach. Drzewka i krzewy ozdobne można było podziwiać i nabyć przy stoisku Andrzeja Zgórzyńskiego – prowadzącego szkołę w Kobrzyńcu. Kolejną atrakcją był koncert zespołu Red Queen z solistką Joanną Korycką z Balina. Tegoroczne wieńce dożynkowe wykonały panie z KGW: Dębiany, Puszcza Rządowa, Głowińsk, Sadłowo, Stawiska oraz Michałki, Zasady i Zasadki. Kotyliony wykonały panie z KGW w Rusinowie. Wieczorem uczestnicy Święta Plonów mogli sprawdzić swoje umiejętności taneczne w czasie zabawy dożynkowej.

Poznajemy jednostki OSP – Rypałki

Strażacy od lat znajdują się w czołówce zawodów o najwyższym zaufaniu społecznym. Ratuja nasz majątek i nierzadko nasze życie, zapewniają nam opiekę i są sprzymierzeńcami w tragicznych sytuacjach. Jednostki OSP stanowią wsparcie dla strażaków zawodowców. Bardzo często zainteresowanie strażą wynika z tradycji rodzinnych. W tym numerze prezentujemy dzielnych ochotników z OSP w Rypałkach.

Jednostka została założona w 1966 roku. Pierwszy zarząd stanowili: prezes Tadeusz Bugajski, naczelnik Tadeusz Bogdański, skarbnik Antoni Czapliński, sekretarz Stanisław Czapliński i gospodarz Jan Lisiński. Kolejnym prezesem jednostki w Rypałkach był Józef Pankowski, który z funkcji zrezygnował w 1991 roku. Schedę po nim objął jego syn Marek. Obecny prezesem jednostki od 2011 roku jest Wojciech Czapliński. 9 maja 2015 roku Ochotnicza Straż Pożarna obchodziła 50. rocznicę istnienia. Uroczystości z okazji jubileuszu rozpoczęły się od Mszy św. w kościele Najświętszego Serca Jezusa Chrystusa w Rypinie. Koncelebrował ją ks. infułat Marek Smogorzewski. OSP Rypałki zrzesza obecnie 22 członków, którzy doskonalą swoje umiejętności na szkoleniach i kursach. Walne zebranie jednostki w marcu 2017 roku wyłoniło zarząd

OSP Rypałki w składzie: prezes Wojciech Czapliński, naczelnik Tadeusz Tęgowski, sekretarz Marek Pankowski, skarbnik Andrzej Kopyciński, gospodarz Piotr Wiciński oraz komisję rewizyjną: Piotr Śliwiński, Marcin Kopyciński, Cezary Kopyciński. Oprócz wyżej wymienionych druhami OSP Rypałki są: Jarosław Sarnowski, Wojciech Krajewski, Marek Badaczewski, Maciej Czapliński, Adam Tęgowski, Piotr Reński, Damian Wiciński, Daniel Śliwiński, Zbigniew Dylewski, Piotr Sławkowski, Zbigniew Więclawski, Łukasz Pankowski, Aneta Śliwińska, Iwona Czaplińska. Ochotnicy biorą czynny udział w życiu swojej miejscowości, włączając się w organizację imprez lokalnych. Na wyposażeniu jednostka posiada: samochód lekki Volkswagen T5, sprzęt gaśniczy, mundury koszarowe i wyjściowe.

Wojciech Czapliński,
prezes OSP w Rypałkach

Wojciech Czapliński

Urodzony w 1966 roku. Do ochotniczej Straży Pożarnej w Rypałkach wstąpił w 1988 roku. W 1996 roku objął funkcję sekretarza jednostki, którą pełnił do 2011 roku. Wybrany został wówczas prezesem OSP Rypałki, którym pozostaje do dzisiaj. Za pracę na rzecz ruchu pożarniczego i OSP Rypałki uhonorowany został odznaką „Strażak Wzorowy” (1992), Medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa” brązowym (1996), srebrnym (1998), złotym (2012).

Wojciech Krajewski (wiceprezes)

Tadeusz Tęgowski (naczelnik)

Andrzej Kopyciński (skarbnik)

Piotr Wiciński (gospodarz)

Cezary Kopyciński (komisja rewizyjna)

Marcin Kopyciński (komisja rewizyjna)

Adam Tęgowski

Jarosław Sarnowski

Maciej Czapliński

Damian Wiciński

W roku 1971 oddano do użytku wybudowaną w czynie społecznym remizę ze świetlicą i wieżą, na której zainstalowana jest syrena alarmowa. W 1985 roku przeprowadzono gruntowny remont budynku z wymianą podłóg. W 1995 roku zmieniono pokrycie dachowe i odświeżono wnętrze. W 2007 roku przeprowadzono gruntowny remont połączony m.in. z dobudowaniem łazienek i zaplecza kuchennego. W 2015 dostawiono do remizy garaż, przeprowadzono kolejny remont, położono przed budynkiem polbruk.

Fundusz sołecki to pula pieniędzy z budżetu gminy, o wydatkowaniu których decydują bezpośrednio mieszkańcy danego sołectwa. Wysokość przyznanych środków jest ustalana odrębnie dla każdej wsi i zależy od liczby mieszkańców. O przedsięwzięciach zrealizowanych w 2017 roku opowiadają sołtysi poszczególnych sołectw gminy Rypin.

Marek Rozpierski, sołtys wsi Dylewo – Dzięki środkom z funduszu sołeckiego w 2017 roku za kwotę 1,5 tys. zł doposażyliśmy świetlicę wiejską w sprzęt AGD. W lipcu zorganizowaliśmy spotkanie integracyjne z mieszkańcami sołectwa (2,2 tys. zł). Kwotę 2 tys. zł przeznaczaliśmy na utwardzenie zjazdu z drogi wojewódzkiej na gminną.

Joanna Kolasińska, sołtys wsi Balin – W bieżącym roku znaczną część środków z funduszu sołeckiego, który wynosił nieco ponad 20 tys. zł, przeznaczaliśmy na poprawę jakości dróg nieutwardzonych (6,5 tys. zł). Wśród zrealizowanych projektów znalazł się również zakup i montaż urządzenia do ćwiczeń, które zapoczątkowało budowę siłowni na wolnym powietrzu. Na tę inwestycję przeznaczaliśmy 3300 zł. Obecnie jesteśmy w trakcie realizacji budowy wiaty przystankowej dla dzieci oczekujących na autobus szkolny. Do tej pory udało się zbudować peron. Był to koszt rzędu 700 zł. W przyszłym roku planujemy budowę płyty utwardzonej przy placu zabaw. Realizację tego projektu rozpoczęliśmy częściowo w tym roku poprzez zakup za kwotę 2 tys. zł kostki polbrukowej. W lipcu wspólnie z KGW Balin zorganizowaliśmy festyn dla mieszkańców połączony z zabawą

taneczną. Nie zabrakło na nim również atrakcji dla dzieci, takich jak dmuchana zjeżdżalnia i zamek. Była także wata cukrowa, lody, napoje i kielbaski z grilla w całości sfinansowane przez sołectwo oraz KGW. Na zorganizowanie owej imprezy przeznaczaliśmy 2 tys. zł. Pozostałą kwotę przeznaczoną na organizację spotkań integracyjno-promocyjnych z mieszkańcami zamierzamy spożytkować na przygotowanie stołu wigilijnego oraz na zakup paczek mikołajkowych dla dzieci. Pozostałe środki z funduszu sołeckiego przeznaczamy na utrzymanie zieleni wokół stawu oraz dalszy remont dróg w naszej miejscowości.

Jarosław Jankowski, sołtys wsi Czyżewo – W 2017 roku do dyspozycji w ramach funduszu sołeckiego mieliśmy kwotę ponad 16 tys. zł. Środki przeznaczaliśmy na: zakup i montaż pieca centralnego ogrzewania (3,4 tys. zł), organizację pikniku dla mieszkańców wsi (3,1 tys. zł). Planujemy również przeprowadzić remont dróg gminnych na terenie sołectwa (6,4 tys. zł) oraz zakupić kostkę brukową (94 tys. zł) i siatki do bramek.

Radosław Więckowski, sołtys wsi Cetki – W bieżącym roku 2017 sołectwo Cetki miało do dyspozycji kwotę 12,6 tys. zł. Kwotę około 6 tys. zł przeznaczaliśmy

na kontynuację działania – ogrodzenie boiska. W ubiegłym roku zakupiliśmy część materiału. Kwotę 2 tys. zł wydaliśmy na organizację spotkania integracyjnego dla mieszkańców wsi. Organizacja turnieju piłki nożnej o Puchar Sołtysa wsi Cetki kosztowała 1,5 tys. zł. Impreza odbywa się cyklicznie – w tym roku po raz siódmy. Za kwotę 3 tys. zł zakupiono kruszywo na drogi.

Jan Gadomski, sołtys wsi Nowe Sadłowo – Z funduszu sołeckiego zakupiliśmy nagrody dla uczniów Szkoły Podstawowej w Sadłowie (500 zł). Na remont dróg na terenie sołectwa przeznaczaliśmy 3,5 tys. zł. Wsparliśmy również organizację dożynek gminnych kwotą 4 tys. zł. Dodatkowo dofinansowaliśmy inwestycję związaną z oświetleniem parku przy pałacu w Sadłowie (ok. 800 zł). Zamontowana została również lampa oświetleniowa przy posesji państwa Bejgrowicz.

Barbara Rogórz, sołtys wsi Jasin-Kwiatkovo – Fundusz sołecki sołectwa Jasin-Kwiatkovo na 2017 rok wynosił 13,3 tys. zł. Na ten rok mieliśmy dwa założenia. Pierwsze to postawienie altany na placu sołeckim w Kwiatkowie. Drugie to zorganizowanie pikniku rodzinnego. Obydwa przedsięwzięcia udało się wykonać. Na altanę

wydaliśmy 10 tys. zł. Pozostałe środki przeznaczaliśmy na organizację pikniku oraz na niwelację terenu pod altaną i wokół altany (wyłożenie kostki brukowej na placu sołeckim).

Tomasz Cieciorński, sołtys wsi Zakrocz – Fundusz sołecki na 2017 rok w przypadku naszej wsi to ponad 12 tys. zł. Środki te przeznaczaliśmy na: budowę siłowni na wolnym powietrzu (6 tys. zł), zakup sprzętu AGD do świetlicy (1,3 tys. zł), zakup trzech lamp oświetleniowych (800 zł), remont dróg (zakup kruszywa – 2,5 tys. zł) i organizację festynu rodzinnego (2 tys. zł).

Jarosław Sarnowski, sołtys wsi Stawiska – W 2017 roku sołectwo Stawiska dysponowało funduszem sołeckim w wysokości 14,3 tys. zł. Środki przeznaczaliśmy głównie na remont gruntowych dróg w sołectwie, których mamy bardzo dużo (zakup kruszywa 9,9 tys. zł). Dofinansowaliśmy wyposażenie Szkoły Podstawowej w Starorypinie Rządowym poprzez zakup krzeseł na kwotę 675 zł. Zorganizowaliśmy również festyn rodzinno-integracyjny z mieszkańcami sołectwa (1,8 tys. zł). Tymczasem na dofinansowanie wyposażenia boiska w Rypalkach przeznaczaliśmy kwotę 1,6 tys. zł.

Turniej po raz siódmy

2 września we wsi Cetki odbył się Sołecki Turniej Piłki Nożnej o Puchar Sołtysa.

Do zawodów zgłosiło się 8 drużyn. Uczestnicy zostali podzieleni na dwie grupy. Zwycięzcy turnieju piłkarskiego otrzymali puchary i medale. Przewidziano także nagrody indywidualne dla najlepszego piłkarza, bramkarza i króla strzelców turnieju. Nie zabrakło również poczęstunku dla uczestników spotkania. Kielbaski z grilla serwowały panie z lokalnego KGW, a pyszną grochówkę przygotowały panie ze szkolnej stołówki z gimnazjum w Kowalkach. Klasyfikacja końcowa: I miejsce – Sikory, II miejsce – Błękitni Rypin, III miejsce – Cetki. Poza tym w turnieju udział brały następujące drużyny: Promil Rypin, Fc Rypin, Nalewka I, Nalewka II, The Blues Squad.

Inwestycje w obiektywie

Na terenie gminy Rypin realizowanych jest wiele przedsięwzięć, które korzystnie wpływają na poprawę standardu życia jej mieszkańców.

Przebudowa drogi gminnej Dylewo – Kwiatkowo

Przebudowę wykonała firma MAR-DAR z Makowa. Prace polegały m.in. na wykonaniu podbudowy z kruszywa i nawierzchni oraz poprawie odwodnienia drogi. Zadbano o bezpieczeństwo użytkowników drogi – zamontowano bariery ochronne i oznakowanie pionowe. Zabezpieczona i przebudowana została również sieć telekomunikacyjna.

Remont drogi gminnej Rusinowo – Marianki

Remont przeprowadziło Przedsiębiorstwo Robót Drogowych z Lipna. Wykonane prace polegały m.in. na przebudowie oraz poprawie odwodnienia drogi. W celu podniesienia bezpieczeństwa remontowany odcinek zyskał nowe oznakowanie pionowe i poziome. Zakres robót obejmował również: podbudowę z kruszywa łamanego, nawierzchnię z betonu asfaltowego oraz uzupełnienie i uformowanie poboczy.

Przebudowa drogi gminnej Zakrocz – Dębiany

Wykonawcą robót było Przedsiębiorstwo Robót Drogowych z Lipna. Zakres przeprowadzonych prac obejmował: podbudowę na zjazdach, przepusty pod zjazdami, remont nawierzchni, wykonanie poboczy. Dzięki przedmiotowej inwestycji znacznie poprawiło się bezpieczeństwo oraz komfort poruszania się wszystkich uczestników ruchu drogowego.

Pałac w remoncie

W sierpniu rozpoczęto prace remontowe Pałacu w Sadłowie. Wzniesiona na początku XIX wieku budowla zyska m.in. nową elewację. Fasada budynku poddawana jest specjalistycznemu czyszczeniu. Zastosowany zostanie tynk docieplający. Zakres zaplanowanych prac obejmuje również wymianę konstrukcji dachu oraz montaż okien połaciowych. Dodatkowo modernizacji pod-

dana zostanie instalacja elektryczna. Energooszczędne oświetlenie zmniejszy bieżące koszty utrzymania budynku. Pałac zyska również nową instalację centralnego ogrzewania. Wymianie podlegać będzie także stolarka okienna i drzwiowa. Wyremontowane zostaną schody i podesty zewnętrzne. Wykonawcą inwestycji wartej ponad 1,2 mln zł jest firma „Krajan” z Rypina. Prace potrwają do czerwca przyszłego roku.

Przebudowa drogi w miejscowości Ławy

Wykonawcą robót był Strabag z Pruszkowa. Koszt przebudowy drogi wyniósł ponad 550 tys. zł. Niezwykle szeroki zakres robót obejmował m.in.: odtworzenie trasy i punktów wysokościowych, wykonanie wykopów i nasypów, wzmocnienie podłoża materacem, przepusty, podbudowę z kruszywa łamanego, oczyszczenie i skropienie warstw konstrukcyjnych, nawierzchnię z betonu asfaltowego, bariery ochronne.

Nowa świetlica w Cetkach

W październiku ruszyła budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Cetki.

– *Na tę chwilę mieszkańcy naszej wsi czekali bardzo długo – przyznaje sołtys Radosław Więckowski. – Powstały obiekt przyczyni się do większej integracji i rozwoju kulturalnego wsi. Świetlica stworzy możliwość organizacji spotkań, warsztatów i imprez z udziałem mieszkańców.*

Budynek będzie posiadał zaplecze kuchenne, kotłownię, szatnie oraz sanitariaty.

Zakup koparko-ładowarki

Przedsięwzięcie uzyskało dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Nowa koparko-ładowarka marki JCB posiada dodatkowy osprzęt i tym samym może pełnić wiele funkcji. Zakupu dokonano z myślą o potrzebach gospodarowania infrastrukturą wodociągowo-kanalizacyjną na terenie gminy Rypin. Maszynę dostarczyła firma Interhandler, autoryzowany dystrybutor marki JCB na rynek polski.

CIASTO KAWOWE

Składniki:

Ciasto:

- 4 jajka
- 3/4 szklanki cukru pudru
- 1 szklanka mąki
- cukier waniliowy
- 4 łyżki kakao
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia

Masa I:

- 2 szklanki mleka
- 20 dag masła
- 2 opakowania budyniu śmietankowego
- 3 łyżeczki cukru pudru
- 2 łyżki sparzonych rodzynek

Jolanta Dzwonkowska - KGW Puszcza Rządowa

Masa II:

- 5 dag kawy cappuccino
- 2 opakowania bitej śmietany
- 2 szklanki mleka
- 3 łyżki żelatyny
- alkohol do nasączenia, polewa czekoladowa

Sposób wykonania:

1. Ubijamy białka, dodajemy cukier i żółtka. Wsypujemy resztę składników, lekko mieszamy. Całość przelewamy do blaszki 26 × 36 cm. Pieczemy 30 minut w temp. 180 stopni. Następnie studzimy.
2. Masa I: budynie gotujemy na mleku, studzimy. Masło uciejemy, dodając stopniowo budyń, rodzynek i cukier.
3. Masa II: żelatynę rozpuszczamy w 3/4 szklanki gorącej wody, studzimy. Do miski wlewamy mleko, wsypujemy śnieżki i ubijamy. Dodajemy kawę cappuccino, a na koniec żelatynę.
4. Biszkopt kroimy wzdłuż i nasączamy alkoholem. Na spód wykładamy pierwszą masę, następnie drugą. Chłodzimy, aż stężeje. Przykrywamy biszkoptem. Dekorujemy polewą.

CIASTO "KRÓLEWICZ"

Składniki:

Ciasto:

- 2,5 szkl. mąki
- 3/4 szklanki cukru
- 2 łyżki ciekłego miodu
- 1 łyżeczka sody
- 1 jajko
- 15 dag margaryny
- 1 łyżeczka kakao

Danuta Rozpierska - KGW Dylewo

Masa:

- 3/4 szklanki cukru
- 1/2 l mleka
- 1 cukier waniliowy
- 1 łyżeczka mąki pszennej
- 1 łyżeczka mąki ziemniaczanej
- 1 kostka margaryny

Biszkopt:

- 4 jaja
- 1 szklanka cukru
- 1/2 szklanka mąki ziemniaczanej
- 1 łyżeczka proszku do pieczenia
- 2 łyżki wody

Sposób wykonania:

1. Składniki na ciasto łączymy i zagniatamy. Dzielimy na 2 części i pieczemy w temp. 170 stopni ok. 15 minut.
2. Biszkopt: białka ubijamy na pianę. Dodajemy cukier. Następnie żółtka, mąkę ziemniaczaną z proszkiem do pieczenia i wodę. Pieczemy w temp. 180 stopni ok. 20 minut.
3. Masa: do garnka wlewamy półtorej szklanki mleka. Wsypujemy cukier i cukier waniliowy oraz margarynę. Po rozpuszczeniu się margaryny i zagotowaniu się składników wlewamy mąkę pszenną i ziemniaczaną rozproszoną w pozostawionej części mleka. Połowę gorącej masy wylewamy na szare ciasto, przykrywamy biszkoptem. Na to wylewamy drugą część masy i przykrywamy drugim ciastem. Wierzch dekorujemy polewą.

Pielgrzymowali z Sadłowa do Skępego

7 września wczesnym rankiem z kościoła w Sadłowie wyruszyła piesza pielgrzymka do Skępego.

Wymarsz wiernych poprzedziła Msza Święta, której przewodniczył ks. Kazimierz Rostkowski. Następnie pielgrzymi wraz z duszpasterzem udali się w drogę do sanktuarium Matki Bożej Skępskiej. Trasa pielgrzymki, podobnie jak w latach poprzednich, biegła m.in. przez Rogowo, gdzie wierni za-

trzymali się na poczęstunek, wspólną modlitwę i chwilowy odpoczynek. Corocznie do Skępego z okazji odpustu przybywa tysiące pielgrzymów z różnych stron województwa. W tegorocznej wyprawie z Sadłowa, mimo deszczowej pogody, wzięło udział kilkudziesięciu wiernych.

Poświęcili nowy pomnik

30 września w Godziszewach odbyła się uroczystość poświęcenia pomnika Służebnicy Bożej Walentyny Łempickiej.

Mszę Świętą przed budynkiem remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Godziszewach odprawił dziekan dekanatu rypińskiego, a jednocześnie proboszcz parafii św. Stanisława Kostki w Rypinie ks. infułat Marek Smogorzewski, w towarzystwie ks. kan. Andrzeja Krasieńskiego – proboszcza parafii Świętej Trójcy, ks. Tadeusza Zabornego – byłego proboszcza tej parafii oraz gościa specjalnego – ks. kapelana Józefa Lacha z Kęt, który wygłosił przejmującą homilię. W Mszy Świętej oraz w poświęceniu pomnika uczestniczyli mieszkańcy Godziszew, sołtysi oraz przedstawiciele władz. Obecna była także 3-osobowa delegacja Mniszek Klarysek od Wierzyńskiej Adoracji w Kętach: ks. Józef Lach oraz siostry Bonawentura Stawarz i Rafaela Rapacz. Na uroczystość przybyła także pochodząca z Jasina siostra Gracjana Topolewska z klasztoru Karmelitanek Bosych z Kra-

kowa. W trakcie Mszy Świętej ks. infułat Marek Smogorzewski poświęcił nowo wybudowany pomnik Walentyny Łempickiej. Wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do powstania pomnika podziękowania złożył przewodniczący Komitetu Budowy Pomnika i prezes miejscowej jednostki straży pożarnej Marek Mularski. Głównym budowniczym pomnika był Arkadiusz Jakubowski z Godziszew.

Wyjazd do Biskupina

27 sierpnia mieszkańcy wsi Starorypin Prywatny i Iwany uczestniczyli w wyjazdowym pikniku do Biskupina. Uczestnicy wycieczki mieli okazję zapoznać się z historią powstania miasta Żnin

i jego dziejami na przestrzeni wieków. Kolejnym punktem programu była wizyta w Muzeum Kolejki Wąskotorowej w Wenecji, które w swoich zbiorach ma kilkadziesiąt niezwykle ciekawych eksponatów. Następnie uczestnicy udali się kolejką wąskotorową do oddalonej o kilkanaście kilometrów osady w Biskupinie. Rejs statkiem po jeziorze otaczającym pradawne grodzisko dostarczył wiele emocji. Sporym zainteresowaniem wśród zwiedzających cieszyła się część neolityczna osady, w dużej mierze związana z początkami rolnictwa. Wyjazd integracyjny zakończył się wspólnym ogniskiem oraz spotkaniem z wywodzącą się z Rypina Haliną Rosiak, wiceburmistrz Żnina.

Sposób na naukę matematyki

29 września po raz drugi Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kowalkach świętowała Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia. Akcja była okazją dla uczniów do nadrobienia „tabliczkowych” zaległości po wakacjach.

Celem przedsięwzięcia jest propagowanie zabawowej formy nauczania i uczenia się matematyki. Pomysłodawcą tego wydarzenia jest Andrzej Grabowski, założyciel Wydawnictwa Karty Grabowskiego – wielki pasjonat niecodziennego nauczania

– uczenia się matematyki. Przygotowanie i przeprowadzenie tej akcji to świetny pomysł na realizację projektu edukacyjnego. Tego wyzwania podjęli się następujący uczniowie klas drugich gimnazjalnych: Dobrosława Foksińska, Agata Żmudzińska, Mateusz Armata, Stanisław Błazejewski, Mateusz Obrębski oraz Szymon Wesołowski. Pełnili oni rolę asystentów, którzy pod czujnym okiem koordynatorek: Doroty Żmudzińskiej i Anety Rumińskiej przygotowali oraz przeprowadzili w ciekawy i różnorodny sposób zajęcia dla młodzieży. Natomiast ostatniego dnia tabliczkowych zmagani utworzyli Komisje Egzaminacyjne sprawdzające stopień opanowania tabliczki mnożenia przez uczniów i pracowników szkoły. Najlepszym wręczono certyfikaty.

Link do przyszłości

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II dzięki współpracy z Gminną Biblioteką Publiczną w Kowalkach realizuje szereg lekcji poświęconych nauce programowania. Możliwe jest to dzięki utworzeniu w GBP Kowalki Lokalnego Klubu Kodowania w ramach projektu „Link do przyszłości. Zaprogramuj swoją karierę”, realizowanego przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Podczas zajęć w Lokalnym Klubie Kodowania uczniowie szkoły mają okazję poznać wizualny język programowania Scratch, dzięki któremu każdy z uczestników może zaprogramować roboty Finch. Jest to dobra okazja do zachęcenia młodych ludzi do twórczego i logicznego myślenia. Mają oni okazję rozwijać swoje zainteresowania oraz poznać możliwości

praktycznego zastosowania swojej wiedzy w zakresie programowania, nie tylko do nauki, ale także w życiu codziennym. Nieocenioną rolę odgrywa tutaj możliwość pracy z pięcioma robotami Finch, co bez wątpienia sprawia uczniom wielką frajdę. Inicjatorem akcji jest Dorota Grudzińska, kierownik GBP w Kowalkach.

Strażacy w szkole

25 września w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Staro-

rypinie Rządowym odbyło się spotkanie z przedstawicielami Państwowej Straży Pożarnej z Rypina, którzy zapoznali uczniów z zawodem strażaka. Podczas rozmowy przypomnieli numery telefonów alarmowych. Ratownik medyczny zademonstrował udzielanie pierwszej pomocy. Uczniowie sami mogli przećwiczyć udzielanie pomocy pod okiem fachowca na przygotowanych do tego manekinach (fantomach).

Mobilna pracownia w Kowalkach

Z inicjatywy nauczycieli w składzie: Małgorzata Czajkowska, Justyna Sosnowska i Andrzej Stawski – uczących w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach przedmiotów: chemii, biologii, geografii i fizyki, została wypożyczona szkole na pół roku mobilna pracownia do nauki przedmiotów matematyczno-przyrodniczych z Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Toruniu. Celem powyższej pracowni jest przeprowadzanie doświadczeń za pomocą czujników pomiarowych, komputerów

i innych narzędzi. We wrześniu kilka lekcji biologii w klasach drugich gimnazjum zostało przeprowadzonych z wykorzystaniem nowoczesnych mikroskopów cyfrowych. Uczniowie obejrzeni w dużym powiększeniu: owały, preparaty różnych organizmów, skórę, linie papilarne, włosy i wiele innych ciekawych dla nich „rzeczy”. Doświadczenia w mobilnej pracowni mają na celu podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej.

Dzień Kropki

15 września pierwszoklasiści ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach obchodzili Międzynarodowy Dzień Kropki.

Inicjatywa miała na celu pobudzenie kreatywności i pomysłowości uczniów. Ponadto zachęcała ich do działania i budziła wiarę we własne możliwości. Tego dnia najmłodsi uczniowie szkoły założyli ubrania w kropki, które są symbolem talentu, i tworzyli „kropkowe” prace plastyczne. Dzieci oglądały też film pt. „Kropka”, na podstawie utworu Petera Reynoldsa. Był on pretekstem do rozważań na temat talentów, które posiadają wszyscy

– trzeba je tylko odkryć i rozwijać. Organizatorem akcji była Marlena Ciecierska, wychowawca kl. I.

Dzień Chłopaka w Sadłowie

29 września w Szkole Podstawowej w Sadłowie uczniowie obchodzili Dzień Chłopaka. Samorząd uczniowski pod okiem Anny Szymańskiej

i Mileny Bronchardt przygotował inscenizację, przedstawioną w formie programu telewizyjnego. Podczas przedstawienia była przeprowadzona rozmowa z gośćmi (chłopcami), odbył się pokaz mody męskiej, program ćwiczeń porannych, komentowano mecz drużyn piłkarskich, nie obyło się bez piosenki dedykowanej chłopcom. Dziewczyny składały życzenia, wręczono również upominki w klasach. Na koniec odbyła się dyskoteka szkolna, w której dzieci chętnie brały udział.

Apel Ekologiczny

22 września w ramach akcji „Sprzątania świata” w Szkole Podstawowej w Sadłowie został odczytany apel ekologiczny pt. „Ziemia w twoich rękach” – przygotowany przez samorząd uczniowski pod okiem Mileny Bronchardt i Anny Szymańskiej. Jego zadaniem było przypomnienie oraz uświadomienie, jak ważne jest dla człowieka środowisko, w którym żyje oraz jak ono jest zależne od samego człowieka. Dzieci uczyły się segregacji śmieci oraz brały czynny udział w dyskusji na temat: „Co my możemy zrobić, aby zadbać o nasze środowisko?”. Uczniowie apelowali, aby każdego dnia pamiętać o „Ziemii”, nie tylko podczas akcji „Sprzątania świata”.

Najpiękniejsze wieńce

Podczas tegorocznych dożynek powiatu rypińskiego połączonych z targami Agra Rypin rozstrzygnięto konkurs na najpiękniejsze wieńce. Wśród nagrodzonych znalazły się prace mieszkańców gminy Rypin.

**Zaszczytne pierwsze miejsce
przypadło sołectwu Puszcza
Rządowa.**

– W tym roku zdecydowałyśmy się na wykonanie wieńca w kształcie korony – mówi Teresa Kamińska, przewodnicząca lokalnego KGW. – Myślę, że był to trafny pomysł, całokształt naszego dzieła był zgodny z tematem konkursu. W uzyskanie zadowalającego efektu naszej pracy włożyliśmy wiele serca, cierpliwości i czasu. W 10-osobowym

składzie pracowałyśmy kilkanaście dni, często do późnych godzin nocnych. Każda z nas wniosła własne pomysły, które starałyśmy się wykorzystać w konstrukcji wieńca. Praca była ciężka, ale tworząc zgrany zespół, wykonywaliśmy ją z uśmiechem na twarzach.

**W gronie wyróżnionych wieńców
znalazła się również praca sołectwa
Stawiska.**

– Kłosa pozyskane zostały z pól gospodarzy naszej wsi – mówi inicjatorka przedsięwzięcia Renata Sarnowska.

– Ich zbiorem zajmowała się głównie moja mama Teresa Dąbrowska. Dwa dni trwało przygotowanie samego stebla. W jego wykonanie zaangażowali się głównie Piotr i Henryk Sławkowscy oraz mój mąż Jarosław Sarnowski. Wyplatanie wieńca trwało pięć dni po kilka godzin dziennie. Dziękuję za trud włożony w pracę: rodzinie, Renacie Olwert, Annie Sławkowskiej oraz Danucie Stockiej i jej rodzinie.

**Doceniono również wieńce
wykonany przez sołectwo Głowińsk.**

– Praca nad wieńcem tak naprawdę zaczyna się zimą lub bardzo wczesną wiosną od wymyślenia projektu – przyznaje Elżbieta Kaślewicz, przewodnicząca KGW w Głowińsku. – Następnie ustalamy proporcje, dokładne wymiary i tak powstaje szkielet wieńca. Kolejnym etapem jest zbieranie zbóż, kwiatów, traw, ziół. Trzeba to robić kilkietapowo, ponieważ zboże zebrane w poszczególnych okresach dojrzwania będzie miało różne kolory, a więc w wieńcu będzie mienilo się różnymi barwami. Mając gotowy szkielet i materiał, przystąpiliśmy do robienia wieńca. Ten końcowy etap zabrał nam około tygodnia. Dołożenie świeżych kwiatów dokonuje się w przeddzień bądź w dniu uroczystości. Nasz wieńiec symbolizował ciało Chrystusa w różnych postaciach, to na krzyżu złożone za nas w ofierze, ciało, które spożywamy w komunii świętej (kielich z hostią) oraz ciało pod postacią chleba to nasze codzienne (para żenców z bochnem chleba).

Informator dla mieszkańców

Komenda Powiatowa Policji w Rypinie
Józefa Piłsudskiego 19, 87-500 Rypin
tel. (54) 230 82 00

Komenda Powiatowa PSP w Rypinie
Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 37 37

Urząd Skarbowy w Rypinie
Dojazdowa 10, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 45 10

Powiatowy Urząd Pracy
Nowy Rynek 14, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 21 44

Starostwo Powiatowe w Rypinie
Warszawska 38, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 24 33

Urząd Gminy Rypin
Lipnowska 4, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 97 00

KRUS Rypin
Warszawska 47 A, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 21 19

ZUS Rypin
Mławska 12, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 28 34

SP ZOZ Rypin
3 Maja 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 230 87 00

Przychodnia przy Szpitalu
3 Maja 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 24 26

Wiejski Ośrodek Zdrowia w Sadłowie
Sadłowo 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 12 29

Dworzec PKS
Dworcowa 20, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 30 73

**Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa**
Nowy Rynek 5, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 01 55

**Powiatowy Zespół Doradztwa
Rolniczego w Rypinie**
Nowy Rynek 6, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 27 48

**Powiatowy Inspektorat
Weterynarii w Rypinie**
Nowy Rynek 15, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 27 87

Szkoła Podstawowa w Sadłowie
Sadłowo 23, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 12 67

**Szkoła Podstawowa
w Zakroczu**
Zakrocz 45, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 23 89

**Szkoła Podstawowa
im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego
w Borzyminie**
Borzymin 5, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 23 65

**Szkoła Podstawowa
im. Kornela Makuszyńskiego
w Starorypinie Rządowym**
Starorypin Rządowy 13, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 22 64

**Szkoła Podstawowa im. Marii
Skłodowskiej – Curie w Stępowie**
Stępowo 86, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 47 17

**Gimnazjum im. Jana Pawła II
w Kowalkach**
Kowalki 29, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 23 83

GŁOS GMINY RYPIN

Wydawca: Gmina Rypin

Adres redakcji: ul. Lipnowska 4, 87 - 500 Rypin,
tel. (54) 280 97 00, e-mail: sekretariat@rypin.pl

Redaktor naczelny: Adam Wojtalewicz

Druk: Zakład Poligraficzny PetitGraf, ul. Jodłowa 6, 87-300 Brodnica